

[Christmas Møller.]

bestemmelsesret. Maa jeg for det første i denne Forbindelse sige, at hvis det er Ministrenes Mening, saaledes som den højtærede Forsvarsminister og den højtærede Finansminister har udtrykt det, er det klart, at de har forladt Oktobernote af 1946, og saa maa man dog have Besked, om dette er den Politik, de Herrer gaar til Valg paa. Jeg tror ikke, det er nyttigt at tale om, hvad man siger indadtil og udadtil, for det er jo fuldkommen oplagt for enhver, at naar en Statsminister taler indadtil, taler til Vælgerne og til Borgerne, saa taler han ogsaa til Udlandet. Hvad han siger der, bliver naturligvis rapporteret videre. Jeg har ikke det fjerneste imod og har ogsaa Gang paa Gang sagt det, at den højtærede Statsminister siger, hvad han vil og hvad han ønsker, og jeg har aldrig prøvet paa eller deltaget i at lægge ham Hindringer i Vejen. Men jeg maa have Lov til at sige, at han ikke med sin gode Vilje er Statsminister, naar han udtaler sig paa en Maade, jeg mener er forkert, og jeg tror i øvrigt, vi kunde blive enige om, at han vilde handle paa samme Maade.

Men jeg kommer saa til Spørgsmaalet om den naturlige Selvbestemmelsesret. Det er saadan en Frase, som gaar i Folk. Den naturlige Selvbestemmelsesret — det kan man da ikke være imod, det er man da simpelt hen nødt til at sige ja til. Men jeg benægter for mit Vedkommende, at Sydslesvigerne i 1945 eller i Dag har, hvad man kan kalde en naturlig Selvbestemmelsesret til at vælge mellem Dansk og Tysk. Det er da klart, at det har de ikke. De valgte i 1920, de har bekendt sig til Tyskheden lige op til 1940, ja, langt ind i Krigen. Skulde de nu kunne sige: Nu skal vi have Lov til at bestemme, efter at Tyskland er brudt sammen, hvilket Land vi vil tilhøre! Det er efter min Opfattelse nødvendigt at sige dette skarpt og bestemt. Hvis man tænker sig, at Krigen var gaaet anderledes, havde været en Krig mellem Rusland og England-Amerika, var gaaet over Syd og Nord, over Italien og Skandinavien, havde lagt Danmark øde, men reddet Tyskland, fordi det laa som en Enklave, som Sverige gjorde det, havde Nordslesvigerne da efter vor eller efter deres egen Mening en naturlig Selvbestemmelsesret til at vælge igen? Nej, naturligvis ikke. Og derfor kan efter min Opfattelse — det maa man sige klart og tydeligt, det maa man ikke flosse af, og jeg beder ærede Medlemmer læse igennem, hvad der blev talt her under Debatten i 1945 — den naturlige Selvbestemmelsesret for Sydslesvigerne kun

fremkomme, hvis man igennem Aartier eller et Par Generationer har Vidnesbyrd om et dansk Sind, et dansk Sprog, en dansk Kultur, i onde som i gode Tider, om at de, som Nordslesvigerne gjorde det, ønsker at holde ved Danmark.

Jeg ved udmærket godt, at det visse Steder vil blive angrebet meget haardt, naar man siger det paa den Maade. Men naar vi skal træffe Afgørelse i en saa vigtig Sag, er det efter min Opfattelse nødvendigt at sige dette lige ud. Jeg er naturligvis enig i, at det er en dansk Opgave at drage Omsorg for, at Overgreb ikke finder Sted, men jeg maa maaske have Lov til at sige baade til adskillige Partier her i det høje Ting og ogsaa til Offentligheden i det hele taget, at man maaske skulde tænke en lille Smule over at bedømme tysksindede Nord for Grænsen paa samme Maade, som man vil forlange at dansksindede Syd for Grænsen skal bedømmes. Derfor er efter min Opfattelse Oktobernote det afgørende. Det er det videste, vi kan gaa, saaledes som det ogsaa er sagt fra anden Side, og den principielle Uoverensstemmelse, som altsaa nu træder frem ogsaa ved andre Ministres Udtalelser, kan efter min Opfattelse ikke fortsætte. Der maa skabes Klarhed omkring dette Problem.

Med Hensyn til Folkeafstemningen vil jeg gerne sige, at jeg kan forstaa, at man gerne vil have en Folkeafstemning, men for det første maatte Grundlaget være dette — og det er jo ogsaa saadan Folkeafstemning staar i Programmerne —, at der er vedtaget et eller andet i Rigsdagen og saa maa Befolkningen svare ja eller nej dertil. Med ja bliver det ført ud i Livet, med nej falder det, saaledes som Grundlovsforslaget faldt. Noget helt andet er en Folkeafstemning, som vi skal rette os efter, og her bliver det naturligvis ogsaa afgørende at faa stillet Spørgsmaalet klart og præcist.

Ud fra hele denne Betragtning vil jeg altsaa være nødt til ud fra min Opfattelse at stemme for det Forslag til Beslutning, som Det radikale Venstre har fremsat.

Med Hensyn til det andet Spørgsmaal vil jeg gerne meget kort have Lov til at gøre nogle enkelte Bemærkninger.

Naar jeg er af den Anskuelse, at et Valg i Dag er en Nødvendighed, saa er Aarsagen hertil den, at jeg mener, at den uærlige Agitation, som Venstre sejrede paa i 1945, nu hævnner sig — og har hævnnet sig længe — paa den Maade, at den har lammet Venstre og Venstres Regering i Ledelsen af Landets Sager. Nu kan det ærede Med-